

**

*Isumaqarpunga sunaluunniit allanit pingaarnerngitsaq.
 Meeraq eqqaminni apuserilluni, aputip inuliorniarluni
 apummik katersisoq, inatsisartuni
 naalakkersuisorput, tuluit premierministeriat
 imaluunniit USA-mi præsidenti
 suliaminnik najoqqutassiortut, arlaannaalluunniit
 pingaarnerusorinngilara,
 tamarmik immikkut qanoq iliuusaat
 pingaaruteqarmata...*

*

Atuagaq makkuninnga tapiiffigineqarpoq

Namminersorlutik Oqartussat

Cecilia-Karla Olsen

Avalanneq

© Cecilia-Karla Olsen & milik publishing, 2013

Assiliartalersuisoq: Arnannuaq Høegh
 Naqitassatut ilioqqarnera: Ivalu Risager
 Naqiternera: Clemenstrykkeriet, Danmark

Ilusaa siulleq, naqitaq siulleq 2013

ISBN 978-87-92790-16-3

milik publishing · www.milik.gl

Ualikkut ullup qeqqata missaraa. Nerisassatta tikki mamarunarsunni, soorlulusooq aamma inuunerup ”mamarsiartornissaa” uanga qularutiginaq. Suaasammi nerisassani mamarinerpaasama ilagaat. Appat erisakkat arfineq marluk, qaqorteqqasunik suaasalerlugit, uanitsunik, naatsiianik gulerodinillu akullugit igavakka. Igangaatsiaq. Uuhm... taali. Tikki tipigik, kalaaliminersunni. Nerrivissarput nerriviup qalia allaqanngitsumik qorsummik olivengrønimek qalipaateqarpoq. Neriffigissallugu mamarunaq.

Maannakkut 29-nik ukioqarpunga ullumilu ataasinngorneruvoq, februaarip 23-at, 1987. Paniga nukarleq, Inuk, sisamanik ukioqalerpoq, sulinnigiffeqallatsiarpunga neriartoqqusivungalu. Uanga qorsummik kjoleqarpunga, inuuissiorpoq aappalarujuttumik orange-mik kjoleqartoq angajullequtiga uattulli aamma qorsummik, qaamanerusumilli qalipaatilimmik kjoleqarpoq.

Nerinitisinni eqqissisimanartumik nuanneqisumillu misigisaqarpunga. Meeqqat illooraat nerriveeqqami sanitsinni nerillutik issiarusuttut, uagut arfineq marluulluta nerrivimmi issiaqatigiip-pugut. Suli nikuinngitsugut ataatama immiartorfini ajassaatiminik kasoriarlugu nikuippoq, saamiullu tungaani nukarlequtiga issiasoq qiviarpaq, oqarlunilu:

”Ullumikkut Inuk sisamanik ukioqalerluni inuuissiorpoq, nuannaraara aanaalu aggersarneqarsimagatta. Celina... siornaak ku-

jataanut nuunnarlusi aallarassi isumaqarsimagaluarpunga taqoq-
qikkallassanasi...”

Nipaa eqqissisimarpaloqisoq quersuummertalerpoq soorlu
tupeqqajaalluni. Taamatummi nipeqaraangat qiasunngusoq paasi-
sarpara. Qiassaminik iioraanerpoq? Qiviarpara isigilerlugulu.

Ataataga Julius, inuk eqqissisimasuuvoq, kissalaartoq, qanilaar-
toq, inoqatiminut paasinnillaqillunilu asannittoq. Meeraalluta
ilaatigut amutsivimmi sulisoq, anaanama angerlarsimalluni paari-
sarsimavaatigut. Sulereernermi kingorna ukiukkut novemberimiit
marsimut, aputeqarluni sikugaangat qimminik arfineq marlunnik
qimuttulerluni qimussinngikkuni, tukutuuaaraq qisummik sanaaq
18 fods angallatigalugu angalasarpoq nerisassatsinnik pinialul-
luni. Arfiniliinnarnik ukioqarluni anaanani asaqisani toqukkut
napparsimalluni qimagummat annaasimavaa. Kingorna meerar-
siaasarsimavoq ilaatigullu sumiiffissaaruttarsimavoq nerisassaarut-
tarsimallunilu. Taamaammat oqarfigisarpaatigut imminermisut
perussanngitsugut, isumaqarpungalu qasujaalluni sulilluarnermigut
inuunitsinni tamatta tunngavilerluarsimagaatigut. Taamaammat
ataataga nuannareqaara ataqqillugulu nersorpara.

Maannakkullu annoraalersimavoq tungujortoq taartumik, qali-
paataa ”eqalussuaq.” Immap qalipaataanit ersarinneq kimittunerlu,
soorlulusooq immap maliisut qasertutut ittumik ilaatigut allaqar-
luni. Qalipaata kusanaq. Nujai naatsut ilingaarpur qernivinngitsut,
isaasa qalipaataat kigutaarnanit asinganerulaartut qiviarakkit,
takuaara immersitersimasut.

”Anaana. Aataajuna susoq?”

Angajullequtima Tupârnep, saninni issiasup, isussulluni aatani
malugisimallugu apersortoq, ataatama oqaasiisa ilai tusaanngitsoor-
lugit uterfigeqqippakka.

”... aamma inuuneq taamaattariaqarpoq. Ilaqutariimmi inger-
laqqissappata, asanninneqartariaqarpoq.”

Qiviararlungalu nangippoq.

”Sisimiunullu uteqqinnissinni tikilluaritsi.”

Nerrivimmilu ammalortumi anaanaga, talerpia-tungimini issi-
asoq, ataatama asannippalulluni isumaqatigerpalullugu qiviareer-
luni ingimmat, erinarsorluni appippoq:

Ullut ilaanni sila
qatsunngaritsillugu
aqquserngit ilaat atulernarujok
nuannaringaartagara

Taama ingerlavunga
kiserliungaaqalunga,
tamanullu tamaanga qinertarpunga
inussamik naalaarlunga.

Asinniilli erseravit
ilukkut nuannaaleqaannga
asasaq asanerpaasaq taannaagavit
uannik asannittutit”

Ataatama tulleeerlugu, marluullutik erinarsortut qiviallattaarpakka,
uangami erinarsuutit alanngaarlugit erinarsorneq suli naluippara.

Oqaaseq nuanneq: ”...asasaq asanerpaasaq taannaagavit uannik
asannittutit...”

”Kakkammi nuanneq.”

Taamatullu ataataga oqarluni killitsisimarpalulluni qiviararlun-
nga sikiimilaajutigaluni pilerpoq:

”Qujanarlu nerisanut mamartunut,” immiartorfinilu tigoriarlugu
nangippoq:

”Taassumalugooq skâlia ... kasuutta.”

”Uffalu silarsuaq taamak naakkittaatsigigaluaqisoq, inuuissior-
tunnguaq pilluaqqullugu erinarsorfigilaarniartigu.”

Ataataga ingittorlu anaanaga pilerpoq. Anaanaga Kirstine kjole-
qarpoq aappaluttumik qalipaatilimmik. Saava, sakiata tungaa,
annikitsunnguamik naasunik ilusilersorneqarsimalluni pinnersar-
neqarsimavoq. Inuup Tupârnallu illoqqatik Elisa Ujarnerlu,
sinittarfigisatsinni inip eqqannguaniittumi tukkusussat, pinnguaqa-
tigilereeraat inuuissiorloq Inuk aavara.

Stinamuna meeqqami aqqi, Ujarneq Elisalu, oqaluttuassaqartil-
lugit taamatut taaguusersimagai. Ukiut taamannat ”ujakkaminik”
meerartaarusuvataarnikuulluni, sunaaffa meeqqami ataatassaat
naapikkamiuk kiisami meerartaarami siulleq atserpaa Ujarneq.

Ataatattalugooq atiata ilaa Elias nuannarigamiuk taamaattumik panni atserpaa Elisa, ataatarput atsiullugu.

”Inuussiortoq-aa pilluaqquatsigit qaaqquasaasugut tamakkivil-luta...”

Erinarsuut tamaat naagatsigu anaanaga nikuippoq kiinaalu nu-annaarpalulluni qungujulaarluni oqarpoq:

”Nikueriarluta inuussiortoq inuummersoqqullugu pingasori-arluta huraartorniarta. 1..2..3.. hurra, hurra, hurraa. Kalaallisullu nuann’, nuann’, nuaaann’.”

”Ataa, kiammaannaa taanna appitat ”Ullut ilaanni sila”, taalliari-nikuugaa?”

Aperiginni, eqqarsarpaluleruttortoq anaanama ingiarpaa oqar-lunilu:

”Tassaana taanna erinarsuut uagut inuusukkallarattali nalun-gisarput, akkaakkusilu atortarnikuuarput. Taamanikkut erinar-sualaarneq katerisimaaraanngatta atortorujussuuarput, imigassar-toqqaapalaarata. Erinarsuutit taalliarineqarsimasut kikkut sanasimaneraat pivallaarneq ajorpagut. Ilaatigut taalliarineqarsima-sut allanngulaaginnarlugit atorsinnaasarpagut...”

”Jaakubeersuup naalungiaataasiit suna tamaat ilangussoqqaarlugu nassuiaanialeqaaq.”

Illariarluni anerma Kunuutip anaanarput saamarpalulluni saap-paa, nangillunilu:

”Taanna erinarsuut Celinap apeqqutaa Sisimiormiunit erinar-suutitoqarisoraara, allanimi tusartanngilara. Ana, taamatut oqar-niarsarivit?”

”Ukuaasiit. Ataatagaana aperigaluariga,” pilerpakka.

”Ajunngilaq, taamaanniarallarli.” Ataataga oqartorlu, anaanama aniga Kunuuti akillugu nangippoq:

”Naamik taamaassorinngilara. Taanna erinarsuut kujataanin-gaanneerunarpoq. Isumaqaarpunga Henrik Lundiuunngikkuni, Høeghimik naggatillip taalliarigaa. Atia nalungikkaluarpara, allaqqasog takunikuugaluarpara... maannakkorpiag eqqaasinnaan-ngilara...”

Anaanaga taamatut oqartorlu, aniga nangippoq:

”Aaap ajungilarmi.”

Anaanarpullu qiviariarlugu nassuiaasseqquserpaluarluni piler-poq:

”Qanormiuna nassuiartarialik oqaaseq ”asinniilli”?

”Soorlu inuusukkallaratta kanuuna ikaartarfinnguakut inger-laguma ataatarsi ikuuna saamiata tungaaniit, amutsiviup tungaaniit, nuilluni ornillunga aggerpat, tassa asinniit ornillunga nuivoq. Soorlu kananngaanniit imaluunniit ikanngaanniik nuisoq. Oqaatsit tamakku tassa ullutsinni atornerukkumik...”

Anaanatta oqaatsini naagaalu aniga allamik eqqaasaqarusuppa-laavilluni qalluni inussamilu tikia qummoortieriarlugit pilerpoq:

”Aaap. Ajungilaq, qujanaq. Allamulli nuulaariarta aat?”

Taamatut oqariarluni nangippoq:

”Ukiut tallimat matuma siorna Ferti suleqataalu Ole imminnut assortuutikujuttalerallarmata aamma nuanneqisoq.”

Aniga Kunuuti illariaatigaluni issiavissuarmut nerereernitta kingorna ingissimasog, nangippoq. Qiviariarlugu soorlumi kiinaa angusisakujuttoq. Ataannit angineruinnarpoq, nujai qaamanerul-lutik, isai kajortut qaamasuupput. Qingaa narlusooq. Kiinaa aamma saamarpaluttuuvoq.

Tassaana aniga quiasaartarlunilu pereersunik eqqaasaqariaaar-tartoq, oqaaseqaraangamilu piffissamat aaliangersimaqqinnaar-tumut attuumassuteqartinniartarlugit. Aamma nuannarisaaqaa nalorsitsaarikujulluni. Ilaatigut arlaanik takorluukkarsaarluni oqaaseqaraangat, nuannaartorisaaqara saqqummiussisarmat eqqar-saatigilluaqqissaarpalaakkanik. Ilaatigut piviusunngortissallugit ajornakusoorpasikkaluartunik. Isumaga malillugu nunatsinnut tulluussakkanik anguniagassaqqissunik takorluuisarami. Ajoqaaq naalakkersuisunut kommunitulluunniit qineqqusaaarneq ajormat. Uanga qinersimassagaluarpara nunatsinnimi ingerlatsisut pitsaa-nerit ilagissagaluarpaat. Imaassinnaavoq paasisimagaa amerlasuut akornanni oqaaseqallaqqippallaarani? Uattulli inunnut allanut im-minut ”tuniallaqippallaangitsoq”? Aammami anerma oqaatsinik kusassaaneq ileqqorivallaannginnamiuk.

Ataataatiga Ferti eqqaariarmagu, eqqarsapallappunga: Aamma sunaana pigaa? Pissangaammerpungalu, soorlumi ullut meeqqagul-lu ilaqutariittut inooqatigiinnitsinni nuanniilluutigisarsimasagut eqqaanialerai.

”Aneraarsu,” sumununa tunngatillugu taamak oqarpit?” aperi-pallappara arlaannik suli oqaqqitsinnagu.

Illariaataa pilerpoq:

”Aappaa EF-imut naaggaartoq aappaa EF-mut angertoq. Sisiormiut Qaqortormiullu naaggaartut. Eqqaamiugullu Aasiamiut, Kangaatsiararmiut, Maniitsormiut, Nuummiullu angerlutik.”

Nangipporlu:

”Taamanikkununa taakku suleqatigiit pigikka. Ferti Olelu. Olep, taamanikkut Ferti suleqatigalugu, EF-imut naaggaarsimammat nuannarinagu oqqatikujuttaraa puiunnginnakku.”

”Usiuffaana allarujussuarmik eqqaasaqarnialersoq. Tassami taamaappoq!”

Anaana nicipini aaliangersimarpalaarluni nipittulaarlugulu pilerpoq.

”Ullumikkorpiat ukiut tallimat qaanngiupput EF-imut taasigat-tali. Taamanikkut puiguikkiunnikuuara nunarput tamakkerlugu taasisartut 32.000 missaaniittut. Ataatarsi 1930-ummat puiguikki-unnikuugakkit.”

Anaana tanngassimaarpalulluni taamatut oqariarluni, paat-suungarpassikkaluarluni quiatsalluni nangippoq:

”Sooraasinuku Ferti Olelu taamaalillugit eqqaagitit?”

”Tassamiuna Jaakubeersuup naalungiaa eqqaamallaqqissoq.”

Anima, anaanarput suli sammillugu ”Jaakubeersuup naalungiaa”-nik taagorujoorpaa, kaasarfimminiillu allattaaveeqqat qernertut tiguai, nangillunilu.

”Aatama oqartarnera maliinnarlugu oqassaguma...”

Taamatut oqariarluni kigutini sigguminik salittutullusooq ileri-arlugit, oqaaqqissaariniarsariivillunilusoq pilerpoq:

”Aatama oqartarnera maliinnarlugu, millimeterimik kukkunagit imaapput...”

Qungujulluniaasiit ittuulaarpalukkaluarluni tanngassimaarpa-lulluni allattaaveeqqani qernertut quppersiteriarlugit, nangippoq:

”Nunarput tamakkerlugu taamanikkut taasisartut 32.350-iupput taakkunanngalu 24.260-it taasiartorsimallutik. 12.620-t naaggaar-put 11.180-illu angerlutik. Taamaalilluni naaggaartut 52%-iullutik.”

”Kaar ... Alaaa. Naaggaartut angertullu 1.440-innarmik niki-ngapput. Uuh... Imaluunniit amerlappat? Uangami ulloq taanna aamma eqqaamaqara pissangagisimaqalugulu.” Nangippungalu:

”Taamanikkut marlunngornermi februaarip 23-ani 1982, silagik, seqinnarik. Katersortarfiullu eqqaani EF-imik naaggaartitsiniarlutik

allagartaliussimasaat amerlaneroqalutik. Eqqaamavara taamanikkut uanga aqqarngup eqqaani taasiartorlunga.”

Nangippungalu:

”Aamma unnukkut radiokkut, Ana..., ilissinni tamatta tusarnaar-pagut, kingornalu ajugaasimaaqaluta Sofiekkuliarpugut ataataatiga Ferti, Stinalu ilagalugit.”

”Taamaappoq, ilami aamma nuannertaqisoq ataatsimuulla-raanngatta. Inuusuttut meeqqallu isaallutillu aniasut. Usiuffaana taamaaginnarniarloq, sunaaffami aamma inuunerup ilaa taamaat-toqarunnaassammat...”

”Jaakubeersuummi illit naalungiariniaraatit meeqqiorsimaner-mik...”

”Ani, asu anaanatta ullormut taamatut taagornera naammakkal-larpoq.”

Nukkama angajulliup, Stinap, meeqqama illooraasa arnaata, ani-ma anaanatsinnut taamatut taaguinera qatsutillerlugu appiukkaani Kunuutiaasiit isaarutivilluni qungujuinnarpoq, oqarlunilu:

”Oorh...”

Imm. 2

Jaakubeersuaq... Tassaana taamani aanaga inuusukkallarami, allanut naleqqiullugu, angisoorsuusimasoq. Taamaattumik nunaqqa-taasa taagulersimagamikku ”Jaakubeersuaq.”

Aanaga Jaakubiit meeraagallaratta illutsinni inimiit iserfigine-qarsinnaasumi ineerannuami ineqarpoq. Najugaqatigaarput.

*

Siullerminguna aanama, anaanama ataatalu angaarsuara kisi-miimmat 1950-imi illuni naammassimmagu illuanut nooqatigi-simagaat. Angaarsuarpullu aappaqalerluni meerartaarmat angaan-guakkut meerartaqaratik kisimiimmata januarip aappaanni 1953-imi nuuffigisimagaat. Ataatalu taassuma kingorna nammi-neq illussatsinnik sanalluni aallartissimavoq. Ukiorlu taanna qisuk nappaqut ikkuteqqaarsimavaa aprilip 19-ianni. Illorpullu naam-massimmat augustip 24-ani, 1953, angajullersarput aniga Kunuuti inunnngoreersoq, iserterfigaat. Aanaga nooqataavoq, taamanikkullu immikkut ineqanngilaq.

Taamani illorput aappaluttumik qalipaateqarluni qisummik sanaajuvoq, igalaavi tungujortunik qalipaateqarlutik. Eqqatsin-niittut illut assigiinnngitsunik qalipaateqartiterput, soorlu anaasaat, tungujortut, qorsuit, ilai qaamanerullutilluuniit taarnerit. Illuttalu akerpiaaniittoq tungujortumik qaamasumik qalipaateqarpoq.

Isikkivippit inip igalaavagut qiviaraangatta ammut sissap tungaanut imarsuup tungujortup qilaallu tungutsoriip tungaanut isikkiveqarpugut. Igaffimmiillu silammut qummut qiviaraangatta avani qaqqarsuaq takusinnaavarput.

Isaarissakkut iserfigisarparput paarliarannguaq aappaluttoq taartumik allungiartorfilik. Tassani paarliarannguup saamiata tu-ngaaniippoq matu, tassaniiporlu anartarfik igittagaq, inuup ataasip isersimaffigisinnaasaa.

Paarliaranngumiit ingerlaannaq torsuusamat isertarpugut. Pi-ngasunillu alloriarutta qaavatigut atisagut nivinngarsinnaasarpagut. Torsuusamiit takusinnaavagut matut allat marluk.

Torsuusap saamiata tungaaniippoq imeqarfippit tanki savi-mineq qasertoq sisamanik niululik imertarluta immertagarput.

Ataatama sanaava. Allornerup ataatsip missaanik silissuseqarpoq qummullu allornerit pingasut missaanik portussuseqarluni. Tankip ataaniippoq kuuffik qipisartoq, tassanngaanniit imeq kuutsittarpar-put. Tankip eqqannguani saamiata tungaani igaffik ippoq, talerpia-talu tungaaniilluni inimut matu.

Igaffik ataatsimoorfigisarparput, suliffigisarlugulu.

Igaffitta iigaa tungujortumik qaamasumik qalipaateqarpoq. Nooqaaratta matup tunuaniippoq kissarsuut aamarsuarnik, issunik qisunnillu qisuttortagaq, anaanama aanamalu igaffigisar-tagaat. Kanngussamik ruujorimik sinaa illersuutitalik. Ataatalu amutsivimmi ilinniartuulluni 50 kr.-nik akilerlugu pisiarisimasaa. Kissarsuutip qulaani manisiveerannuaqarpoq. Atisat, alersit, allarutit allallu masattut nivinngarfigisartaagaat. Taannalu kissarsuut 1963-imi inaallagissamoortumik taarsersimavaat igalaallu saamiata tungaanut nuullugu.

Nerriviusap saniagut aamma nerriveqarpoq takilaartumik qisummik, qaqortuusumik. Ataatalu sanaava. Kingorna aamma qalerisarpaa nerriuviup qalia plastikkiusoq naasut sikkersorpassu-inik allalik. Tassani tamatta nerisarpugut. Iikkami assilissat kippa-rissut marrarnik sanaat qalipakkat mikisut nivingapput, ilaatigut assiliartaraat: Kalaallit Nunaat, arnaq puisimik pilattoq, timmissat imaanilu uumasut allallu.

Anaanama iganerusarparput ataatalu angallatiminik qimussinillu pisarisartagai neqit, soorlu appat, mitit, appaliarsuit, aqissit, pui-sip tuttullu neqaat. Aalisakkani pisarisartagaani nerinerusarpagut saarullit, eqaluit ilaatigullu nipisat. Nipisat, aanama oqqanngitsut mamarimmagit. Ilaatigut aalisartunit piniartunillu pisiarisinnaa-sarpaat ataatalu pisarisinnaanngisai soorlu nataarnat, qalerallit, arferup aarrullu neqai. Nerisassat taakku amerlanertigut suaasaler-lugit nerisarpagut. Aammami mamaqigamik.

Quartorsinnaasarpagut aalisakkat, aarrup puisillu neqai. Aam-ma saarullit panertut puisip orsulerlugit nerisarpagut. Soorlu aamma saarullit ukiukkut nivingatinnikut qeritarisanik taasartak-gagut. Taakkaa aamma puisip orsulerlugit nerisarpagut. Aanamalu mamarilluagai tassaapput paqqaartuliit, tassa saarullit tisasat paninngitsut uninngatilaariarlugit patitsitat, igallugit tipaartun-ngorlugit aanama igasartagai. Uagut nipoqqaaluttunik taasarpagut, puisip orsuanik orsulerlugit aamma nerisarpagut. Aalisakkat paner-

tut saniatigut tuttu panertut aamma nerisarpagut. Uuhm, tassa tamarmik mamartat.

Qaqutigut siatartortarpugut. Ilaquttatsinni inuuissiortoqartillugu nalliuttuniluunniit anaanakkut neriartoqqusigaangamik, anaanaga tuttuq neqaanik aqissinilluunniit siatsisarpoq, neqitortarpugullu naatsialerlugu miseralerlugulu.

Ataatama pisaavanik nerinngikkaangatta ilaannikkut sago-tortarpugut. Igamut aamma angisuumut anaanama taakkua sanasarpai seqquluttuaraqanngikkaangamik paarnarsuarnik akullit. Tungu-sunnialarlutik mamartaqaat.

Ilaannikkut aanaga kulumpaliortarpoq. Qajuusat seqquluttualerlugit naqittariarlugit ammalortunngortieriarlugillu imermut uuttaramigit. Taava qajua qujuusanik kinertilaartarpaa, puugutamillu itisuumik puugutserluta kuluppatortarpugut kinertumik qajulerlugit. Uhm, tassa mamat. Qallunaamerngit nerisassat soorlu neqit ilaallu ilanngullugit, pisiniarfinni pisiassat qaqutigorujussuaq nerisarpagut. Tamakkuninnga pisissallutik angajoqqaakka akissaqarpiartannginnamik.

Nerileraangatta aanaga nerriviup isuani issiasarpoq, siulliullunilu nerisassaminik tigusereeraangat uagut aatsaat tigusisinnaanngortarpugut. Amerlanertigullu anaanama puuguttatsinnut ataasiakkaarluta nerisassatsinnik tunisarpaatigut.

Ataatagalu nerriviup isuata illuatungaani issiasarpoq. Nerigaa-ngami uagutsinnit arriinnerusumik nerisarpoq, nerisani peqqissaarullugit tamualluarlugit nerisaramigit. Nerisorlu isigigaangakku nerisagut assigiikkaluit, nerisai assut mamarunartittarpakka.

Nerinita nalaani uutsivimmiittunik mamarunartitatsinnik ilaagitigut nammineq tigusiniaraangatta aanama niaqquminik nangartartarpaatigut oqarluni:

”Meeqqat qarngi sianinngillat!”

Taamatut oqariarluni allamik tunisinaasarpaatigut, namminerlu kingorna uanga qatanngutimaluunniit arlaata uutsivimmiit tigorussimasaraluaat tigoriarlugu nerisarpaa. Kingorna paasinikuuara oqaaseq taanna qanoq isumaqarnersoq. Sunaaffa nammineq mamarunartitani tiguleraangatsigu nerinnginnerusagatsigit taamatut oqartartoq ilaatigut imatut isumalimmik: Meeqqat mamartunik sianigisaqanngillat, imaluunniit meeqqat qanii sianigisaqanngillat, imaluunniit meeqqat qaniisa naluaat suna

mamarnernerunersoq, imaluunniit meeqqat mamartut nalugamikkit sussa nerinagit.

Uagut meeqqat arfineq marluulluta akileriilluta tattoqtiutipajaarluta issiasarpugut, issiavik qisuk takisooq ataatama sanaava issiavigalugu.

Nerinitatsinni anaanaga nerisassanik nerlersuinermini nikorfaneruserarpoq, ilaatigullu nerriviusaq nerriviliullugu nikuilluni nerisararluni.

Meeraanitsinni igaffik aamma uffarfigisarparput. Anaanaga igamut angisuumut imermik kissaareeraangami baaliarsuaq savimineq qasertoq immertarpaa, tassungalu ikilluta natermut pilluta uffartarpugut.

Taannalu baaliarsuaq anaanama aamma igaffimmi atisatsinnik errorsivigisarparaa. Nukappiaqqat silami pinnguanngikkaangamik ataatarput ilagigaat, uagut nivarsiaqqat anaanarput asaasoq, erruisoq imaluunniit errorsisoq ikiortarparput. Errorsigaangamilu imeq nillertoq atortaramiuk ilaatigut nillarluni assaalernartaqaaq.

Tassa igaffik taamak atortarpoq.

Taava ini ... Aah, usi ... Inimut isertinnani torsuusap talerpiata tungaani qalianut sinittarfitsinnut sivingasunik majuartarfeqarpoq. Sinittarfik ini ataaseq, tamatta siniffigisartagarput. 1962-imi marlunnik initaqalersoq. Tamarmillu qaqortumik qalipaateqarput. Inip aappaa anaanama ataatamalu sinittarfigaat. Inillu aappaa qatanngutigiiit tamatta sinittarfigaarput. Aanaga ataani ineerartaamini sinitalerpoq.

Siniffimmi marlukkaarluta sinittarpugut. Uanga angajora Margrethe tutikkaangakku qasertumik qalipaatilinnik sinnguseqartartunga, angajora qaqortunik qalipaatilinnik sinnguseqartarpoq.

Taavalu ini, qaqortumik aamma qalipaatilik. Iikkap ilaa tapeteqarpoq ilaatigut sungaartunik aappalarujuttunillu naasut sikkersuunik angissunik allalimmik.

Ini ilaqtariit isersimaarfigisarparput, iseraannilu saamiata tungaaniippoq kissarsuussuaq uuliatortoq. Taassuma illorput tamaat kiassartarpaa. Kissarsuussuup talerpiata tungaaniippoq matu, tassaniipporlu ineeraq – aanama inaa. Tassa taanna eqqaarusullugu.

Kissarsuussuup ungasinngisaani ammalortumik guldtitut ittunik kajungajattumik qalia qalipaatilinnik nerriveqarpoq, niutaitungujortunik immap itisuup qalipaataatut ittunik qalipaatililit.

Issiavii annoraaminernik qaqortumik aappaluttunik qorsunnillu qalipaaticgissunik qallerneqarsimapput.

Inip ilaani issiavissuaqarpoq initunngitsumik pingasuuttaria-
mik, kiisalu ataasiittarissanik marlunnik, nerriveeraqarlunilu angin-
ngitsumik. Aamma sanileriinnik marlunnik iikkamut kikiatanik
ilitsiveqarpoq reolinik. Taakku ilitsiviit aamma parnaartartumik
ilitsiveqarput. Taakkunani ilitsivinni assilissat tamarmik ilisarnar-
toqarput, ilaqttatta assingi nivingagamik.

Aanama tulluusimaarluni assit ilai, ilisaatillu allat, suminngaani-
niit pissarsiarineqarsimanersut oqaluttuarisarpai.

Aanama ineeranngua, iserlugu tikka soorlu puisip amiata panerti-
tap tikkanut assingusumik tipeqalaartarlunilu naasuutaasa sikker-
suisa tikkinik aamma tipeqartartoq. Naasuutaasa ilaat qanilligaanni
tipiginnerat naamasinnaasarpai.

Aanama inaanut iserluni, matup eqqannguaniiippoq talerpiata
tungaani ilisivinnguaq pingasunik amusarialik, qaqortumik anno-
raaminermik, nerriviup qalianik qallerneqarsimasoq, portusuunik
niululik. Taassumalu qulaa-tungaani iikkami ilitsiveeraqarpoq,
pingasunik ilitsivilimmik aamma qaqortumik qalipaatilimmik.
Tassaniippullu marrarnik saanernillu sanaat, uumasuaqqat assigiin-
ngitsut soorlu aaveq, aassissuartut isikkulik (drage) soorlu inuk qul-
lugissatut isikkulik. Ilisiviup kingorna iigaata qeqqaniipput igalaat,
igalaallu saavini naasorpassuaqarpoq sikkersulinnik.

Saamiata tungaaniippoq siniffia qaqortoq.

Oqorutai tamarmik mitip meqquinik immerneqarnikuupput.
Madrassip qaavagut akisersuarnik pingasunik allequtaqartar-
poq, allallu akisersuit marluk akiserisarlugit. Qipia angisuujuvoq
oqimaallunilu. Anaanaga oqarnikuuvoq, aanarput utoqqaagami
maavaartumi sinittartoq.

Siniffiata qulaaniippoq, ilitsivinguaq aappaluttoq taartoq,
pigisaminik assigiinngitsunik ilitsivia. Siniffiup kiluata tungaaniip-
poq ilisivissuaq portusooq qorsuk. Taanna matoqarpoq mar-
lunnik, aappaa nivinngaavittalimmut, aappalu ilitsivittalimmut.
Toqqorloraakkaangatta taassuma nivinngaaviisivianut ilaatigut
toqqortarpunga. Nuannarisara. Atisat nivingasut akornannut.
Tikka nuannarisarakku, ipiippaluttoq, soorlu qisussunnillunilu
errortarsunnittartoq. Igaani assiliaatai annaassisunnguup assingi
ersipput, aammalu ilitsiviit qaavini ilisaateqarpoq assinik ilaqtariit
uagut assitsinnik.

*

Aanaga pualalaarpoq. Kiinaa ammalungajattoq qingaa saneraaniit
napasutut ippoq, isigilluartarsimavara ataamami qingaaaniit
allaanerungaatsiarami. Nujai qernertuugaluarlutik qiinik qallersi-
mapput aammami 1894-imili inunngorami.